

**I CURSO DE FORMACIÓN SOBRE O PATRIMONIO LÚDICO:
“OS XOGOS TRADICIONAIS. PERSPECTIVA EDUCATIVA”**

Melide, 2 e 3 de outubro de 2009

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA
(e outros recursos)

- APRODER (Associação para a Promoção do Desenvolvimento Rural do Ribatejo). *Jogos tradicionais portugueses*. Caixa cos materiais para desenvolver 22 xogos. Santarém (Ribatejo), 2000.
- ASOCIACIÓN DE GAITEROS GALEGOS. *Pelo gato 24. Cantigas e xogos para nenos* (libro+CD+DVD). Gondomar, Pai edicións, 2007.
- ASOCIACIÓN SÓCIO-PEDAGÓGICA GALAICO-PORTUGUESA. Ludoteca de xogos populares. Servizo de préstamo.
- BARRIO, Maruxa e HARGUINDEI, Henrique. *Lerias e enredos para os más pequenos*. Vigo, Galaxia, 1983.
- BOULLOSA, Palmira G. *¿Quen panda?* Vigo, Galaxia, 1987.
- BOULLOSA, Palmira G. *Adiviñas*, Vigo, Galaxia, 1985.
- BOULLOSA, Palmira G. *Cando o rei por aquí pasou. Libro do folclore infantil galego*. Vigo, Xerais, 1997.
- BOULLOSA, Palmira G. *Mentiras*, Vigo, Galaxia, 1985.
- BRANDÍN FEIJOO, Camilo. *Os xogos dos nosos rapaces*. Ourense, Caixa-Ourense, 1986.
- CASAL Y LOIS, José. *Xogos populares en Pontevedra* (estudo introdutorio e notas de Xosé Fuentes Alende). Pontevedra, Consello da Cultura Galega / Museo de Pontevedra, 2008 (estudo realizado en 1910).
- CORTIZAS, Antón. *Chirlosmirlos. Enciclopedia dos xogos populares*. Vigo, Xerais, 2001.
- CORTIZAS, Antón. *Tastarabás. Enciclopedia dos xoguetes populares*. Vigo, Xerais, (no prelo).
- DELSO SANZ, Xesús et al. *Dedín, dedín, de pequenequín. Folklore infantil*. Sada, Ed. do Castro, 1990.
- DIAS FERREIRA, Jorge Manuel. *O baú do avô*. Caixa cos materiais para desenvolver 23 xogos. Olhão (Algarve), 2000.
- GAGO, Manuel e PEREIRA, José. *Xogos populares de Galicia*. Santiago, Galicia Media. CD en preparación.
- GÁRFER, José Luis e FERNÁNDEZ, Concha. *Adiviñanceiro popular galego*. Vigo, Xerais, 2007.
- LÓPEZ PICALLO, Jaime (coord.). *Xoguetes e sons da natureza*. Santiago, Xunta de Galicia, 2000.
- LOURENZO FERNÁNDEZ, Xoaquín. *Enredos*. Santiago, Museo do Pobo Galego, 1992.
- MARTÍN, Paco. *¿Que cousa é cousa...? Libro das adiviñas*. Vigo, Galaxia, 1985.
- MARTÍNEZ GONZÁLEZ, Xosé A. *Xogos para sempre*. Valdoviño, 1993. Base de datos.
- MUSEO DO POBO GALEGO. Ludoteca de xogos populares. Con servizo de préstamo.
- NA VIRADA. *Solaina* (libro+CD). Pontevedra, Kalandraka, 2006.
- PALACIOS AGUILAR, Xosé et al. *Juegos con canciones*. Oleiros (A Coruña), INEF, s.a. Vídeo.
- PÉREZ VERDES, Ricardo e TABERNERO BALSA, Xaquín Alberte. *Xogos populares en Galicia*. Santiago, Consellería de Turismo, Xuventude e Deportes, 1986 (reeditado por Ed. Lea, 1998).
- PEREZ VERDES, Ricardo. *Trompos, peonzas, perinolas y perindolas. Un juego milenario*. Oleiros, INEF. Vídeo.

- PREGO, Luís. *Para cantar e bailar* (libro+CD). Vilaboa (Po), Ed. do Cumio, 2008.
- QUESADA, Mª Fe (Ilustradora). *Xogos infantís: textos populares*. A Coruña, Everest, 1997.
- ROMANÍ, Arturo. *Xogos infantiles de Galicia*. Santiago, Follas Novas, 1979.
- VARELA, Fran et al. *Xoga en galego. Campaña de promoción dos xogos populares*. Santiago, Federación de Centros Xuvenís Don Bosco de Galicia, 2007.
- VEIGA, Paco. *O libro dos xogos populares galegos*. Santiago, Sotelo Blanco, 2001.
- VEIGA, Paco. *Xogo popular galego, educación e identificación cultural*. Santiago, Sotelo Blanco, 2001.
- VV.AA. *Voa, xoaniña voa: ditos, recitados e xogos infantís*. Santiago de Compostela, Museo do Pobo Galego, 1993.
- VV.AA. *Xogando xuntos*. Santa Comba, CEIP "Barrié de la Maza", 2007.
- VV.AA. *Xogos populares*. A Coruña, IJV Comunicación, 1996. Documental non comercializado.